

Voorjaarsnota 2015

Inleiding

De voorjaarsnota 2015 schetst de toekomstige ontwikkelingen, die op de gemeente afkomen. Deze zijn in eerste instantie van belang voor de begroting 2016 en de daarbij behorende meerjarenraming.

Uitgangspositie op basis van de begroting 2015

De uitgangspositie van de gemeente Rozendaal is aangegeven op basis van de begroting 2015. De buffer in de jaren 2015 – 2019 is ontstaan door realisatie van bezuinigingen vanaf 2010, bij de aanvang van de financiële crisis; bezuinigingen, waartoe de raad op voorstel van ons college heeft besloten.

Haagse bezuinigingen Gemeentefonds

Algemene Uitkering.

De algemene uitkering is op basis van de “trap-op-trap-af methode” aangepast. De bedragen, zoals opgenomen in de meicirculaire, worden opgenomen in de begroting.

Sociaal Domein

De integratie- uitkering sociaal domein is voor drie jaar ingesteld, de periode 2015 t/m 2017. Het is de bedoeling dat deze middelen in 2018 deel gaan uitmaken van de algemene uitkering van het gemeentefonds. De integratie-uitkering sociaal domein heeft betrekking op de (nieuwe) Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet.

Zoals bekend, wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds vastgesteld op basis van een objectief verdeelmodel.

Voor 2015 zijn de budgetten Jeugdwet en Wmo 2015 vastgesteld op basis van historische gegevens. In 2016 wordt er een begin gemaakt met een objectief verdeelmodel voor beide wetten. Dit model wordt voor Jeugdwet en Wmo 2015 op verschillende manieren ingevuld. Om de herverdeeleffecten te dempen wordt er een suppletie-uitkering toegekend waarbij het nadeel per onderdeel wordt gemaximeerd tot € 15 per inwoner per jaar. De laatste keer dat de raad over de ontwikkelingen m.b.t. het verdeelmodel is geïnformeerd is in zijn vergadering van 10 februari 2015, met een Memo van de portefeuillehouder Sociaal domein.

In 2015 heeft de gemeente, evenals de andere gemeenten in de regio Arnhem, 3% van de budgetten Wmo 2015 en Jeugd ter beschikking gesteld voor een regionaal en lokaal innovatiefonds. Dit innovatiefonds dient voor vernieuwing in de zorg, vroegsignalering en preventie. Wij zijn voornemens ook in 2016 3% van de budgetten hiervoor beschikbaar te stellen: 1,5 % voor regionale projecten en 1,5% voor lokale projecten samen met de gemeente Rheden.

Begin 2015 zijn de samenwerkingsafspraken met de gemeente Rheden herzien en aangepast aan de nieuwe wetgeving in het sociale domein. Daarnaast zijn er enkele praktische aanpassingen gedaan, zoals het verwerken van nieuwe afspraken over archivering en is de uitvoering van de kinderopvang uitbesteed. Naar verwachting zullen de uitvoeringskosten stijgen, mede door indexering van het uurtarief en het in rekening brengen van de kosten voor overleg.

Nieuwe Wmo (Wmo 2015)

Vooraf:

- a. De middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang gaan naar de centrumgemeenten. In ons geval is dat Arnhem.
- b. De taken op grond van de huidige Wmo (de Hulp bij het Huishouden) vallen onder de integratie-uitkering Wmo.

2015 Het budget 2015 wordt toegekend op basis van historische uitgaven. Het heeft betrekking op de nieuwe gemeentelijke taken in het kader van de decentralisatie van de AWBZ (Algemene Wet Bijzonder Ziektelasten): individuele en groepsbegeleiding, kortdurend verblijf en een klein deel van de persoonlijke verzorging, namelijk begeleiding bij algemene dagelijkse levensbehoeften (ADL).

In 2015 is een uitname uit het Wmo-budget gedaan in verband met het overgangsrecht voor WLZ indicerbare. Dit gaat om mensen die op grond van hun situatie vallen onder de toegangscriteria van de WLZ (Wet Langdurige Zorg). Zij kunnen ervoor kiezen onder de WLZ te blijven vallen. Voor Rozendaal is dit niet aan de orde voor Wmo-cliënten.

In 2016 wordt gestart met het objectieve verdeelmodel Wmo binnen de integratie-uitkering sociaal domein. Zoals onderstaand overzicht laat zien, gaat Rozendaal er op achteruit.

Wmo	2015	2016	2017	2018	2019	“Eindpunt” Objectief verdeelmodel (zie informatie aan raad d.d. 10 februari 2015) (**)
Integratie-uitkering Sociaal domein Wmo	177.112	157.960	133.070	106.953	84.854	92.114
Integratie-uitkering Wmo (Hulp bij het Huishouden)	69.015 *	62.172	64.394	64.394	64.394	

(*) Er vond in 2015 een bezuiniging plaats van 40% op het budget Hulp bij het huishouden.

(**) In de raad van 10 februari 2015 is gemeld dat het budget Wmo in het sociaal domein zou afnemen naar een bedrag van € 92.114. In de meest recente berekeningen blijkt dit bedrag nog lager uit te vallen (€ 84.854).

Jeugdwet

De nieuwe middelen voor uitvoering van de Jeugdwet, vanaf 2015, maken deel uit van de integratie-uitkering Sociaal domein.

2015 Het budget 2015 wordt toegekend op basis van historisch uitgaven.

2016 Ook hier zal vanaf 2016 sprake zijn van een objectief verdeelmodel.

Er zijn nog meer middelen beschikbaar voor het Jeugdbeleid:

- Er is sprake van een decentralisatie-uitkering CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) dit heeft betrekking op uitvoering van de huidige gemeentelijke taken in het preventief jeugdbeleid.

In 2015 is een uitname uit het Jeugdbudget gedaan in verband met het overgangsrecht voor WLZ indiceerbaren. Dit gaat om mensen die op grond van hun situatie vallen onder de toegangscriteria van de WLZ (Wet Langdurige Zorg). Zij kunnen ervoor kiezen onder de WLZ te blijven vallen. Voor Rozendaal heeft dit gevolgen voor cliënten Jeugdwet.

Jeugdwet	2015	2016	2017	2018	2019
Integratie-uitkering Sociaal domein (Jeugd)	166.185	146.078	141.058	141.499	141.681

De cijfers over de uitgaven op het gebied van het sociaal domein, hebben nog steeds een grote marge van onzekerheid. In februari hebben wij u laten weten dat de uitkeringen uit het gemeentefonds met betrekking tot het sociaal domein, op termijn, niet toereikend zijn. Zoals de cijfers tot nu toe bekend zijn, lijken ze positiever uit te vallen dan ons college destijds aangaf. De reserve sociaal domein zal waarschijnlijk de komende jaren wel worden aangesproken, maar lijkt meer dan voldoende groot gedurende de collegeperiode.

Participatiebudget

Vanaf 2015 zijn de middelen rondom de arbeidsparticipatie toegevoegd aan de integratie-uitkering sociaal domein. Ook het budget voor de Sociale werkvoorziening is hieraan toegevoegd.

Voor 2015 wordt een nieuwe verdeelmethodiek voor het participatiebudget gehanteerd. Dit is nodig omdat gemeenten verantwoordelijkheden voor nieuwe doelgroepen hebben gekregen, zoals Wajongers met arbeidsvermogen en Wsw- werknemers. Het geld wordt verdeeld op basis van drie verdeelsleutels waarbij rekening wordt gehouden met het zittend bestand Wsw, het aantal bijstandsontvangers, lager opgeleiden en bereikbare banen in een gemeente en de “nieuwe” groep arbeidsgehandicapten die vanaf 2015 instromen bij de gemeenten. Hierbij gaat het om mensen die tot en met 2014 in de Wsw of in de Wajong zouden zijn ingestroomd.

NB De middelen voor het inkomensdeel Wet Werk en Bijstand worden beschikbaar gesteld door middel van een specifieke uitkering. Zij maken geen deel uit van de integratie-uitkering sociaal domein.

Overige sociaal domein

Ook de verantwoordings- en monitoringsopdracht van gemeenten verandert. De verantwoording in het kader van de integratie-uitkering sociaal domein wordt verplicht aangepast. De uitgaven worden blijvend gevolgd door het rijk.

Presikhaaf

De meerjarenraming van Presikhaaf geeft in het kader van de bestaande problemen en de noodzakelijke transitie negatieve resultaten. Deze kunnen voor wat betreft Rozendaal in de periode 2014 tot en met 2019 worden afgedekt uit de hiervoor gevormde reserve Presikhaaf.

De financiële gevolgen van de toekomstplannen met betrekking tot Presikhaaf waarbij een deel van de werkzaamheden zal worden overgedragen aan het Werkgevers Service punt, zijn hierin nog niet meegenomen. De financiële gevolgen van de verkoop van Schoolmeubelen aan een private partij worden geraamd op eenmalig € 3.000,- tot € 4.000,-.

Gemeentelijke aandachtspunten

Personeel

De gemeente heeft 10,8 formatie-eenheden (fte) in dienst.

Het college is van mening dat een bestand van 10,8 fte in dienst zijnde medewerkers voldoende is om de huidige werkzaamheden aan te kunnen, met dien verstande dat de WABO-werkzaamheden worden uitgevoerd door degene die ook het project de Del begeleidt, in plaats van voorheen door de gemeente Rheden. Waar mogelijk zal door samenwerking met andere gemeenten getracht worden meer besparingen te realiseren.

Bij het bovenstaande is nog geen rekening gehouden met de decentralisaties in het sociale domein. Er zijn veel taken bijgekomen voor de gemeente als gevolg van de wijzigingen in het sociaal domein. Ondanks de regionale overlegstructuur in het sociaal domein zal het toenemende werk betekenen dat de gemeente formatieruimte zal moeten creëren of meer taken zal moeten uitbesteden; beide varianten met de financiële gevolgen van dien.

Er is één medewerkster in onze gemeente specifiek werkzaam op het gebied van welzijn en sociale zaken. Momenteel wordt in kaart gebracht welke mogelijkheden er zijn om haar taken te verlichten.

De Del

Op dit moment is nog niet bekend wanneer de zitting bij de Raad van State is (waarschijnlijk augustus) en wanneer de uitspraak van de Raad van State verwacht kan worden. Mocht de uitspraak van de Raad van State op zich laten wachten dan kan er pas later gestart worden met het bouwrijpmaken van het gebied dan de tweede helft van 2015. Dit heeft waarschijnlijk tot gevolg dat de verkoop van de kavels later zal starten.

Inmiddels is gestart met de reconstructie van de weg de Del, deze werkzaamheden worden volgens planning uitgevoerd en kunnen voor zover nu bekend binnen het beschikbare budget uitgevoerd worden.

In 2016 wordt de grondexploitatie geactualiseerd waarin alle actuele cijfers worden opgenomen.

Nieuwbouw Dorpsschool

Dit project wordt aan de hand van het stappenplan Nieuwe Dorpsschool uitgevoerd. De gemeenteraad heeft in de vergadering van april een taakstellend budget vastgesteld. Conform de besluitvorming wordt in overleg met de direct omwonenden overleg gevoerd over de aanpassingen van de infrastructuur in de wijk. Daarnaast is het overleg met de provincie gecontinueerd voor wat betreft de oversteek en het dubbelzijdig fietspad.

Op dit moment kunnen hieruit nog geen nieuwe ontwikkelingen worden gemeld.

Molenshuur

Vanaf medio juni wordt gestart met adverteren van de verkoop in verschillende media. Voor belangstellenden worden er twee bezichtigingsmomenten gepland. In september worden de ingediende inschrijvingen in het bijzijn van een notaris geopend. Na een beoordeling van de inschrijvingen zal het college een besluit nemen over de verkoop.

Digitalisering en ICT

In de tweede helft van 2015 wordt de gemeentelijke website vervangen om aan alle webrichtlijnen te kunnen (blijven) voldoen. De vervanging is voorzien in de begroting

Tevens wordt er een begin gemaakt met de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten). De BIG is een gemeentebreed informatiebeveiligingsplan, dat moet voldoen aan een minimale set van maatregelen en geldt voor alle bedrijfsvoeringsprocessen van de gemeente. De BIG is een hulpmiddel voor gemeenten om aan alle eisen op het gebied van informatiebeveiliging te kunnen voldoen en helpt gemeenten op een vergelijkbare manier efficiënt laten werken met informatieveiligheid. Bovendien vermindert de BIG de auditlast voor gemeenten.

De BRP-audit (burgerzaken) voldoet al aan de nieuwe BIG-richtlijnen. De BIG dient ingevoerd te zijn eind 2017.

ICT Burgerzaken

Elke gemeente dient tussen 2017 en 2019 aan te sluiten op de landelijke, centrale BasisRegistratie Personen (BRP), de opvolger van de Gemeentelijke BasisAdministratie (GBA). Met de invoering hiervan wordt de kwaliteit en actualiteit van gegevens verbeterd en wordt plaatsonafhankelijke dienstverlening ondersteund en kan er beter worden aangesloten op andere e-overheidsvoorzieningen. De BRP is een van de registraties in het stelsel van Basisregistraties.

Om te kunnen aansluiten op de centrale voorziening dienen er investeringen te worden gedaan om een nieuw pakket aan te schaffen. Hierin is in de reserves voorzien.

Afvalinzameling

Vanaf 1 juli 2015 zal er in onze gemeente gestart worden met het apart inzamelen van metalen (blik) en drankkartons uit huishoudens.

Het inzamelen van deze afvalstoffen kan gelijk met het inzamelen van plastic gebeuren in de zelfde zakken. Het metaal en de drankkartons zullen net als plastic worden vermarkt. Dit levert inkomsten op. Echter het inzamelen van deze afvalstoffen kost ook extra geld, omdat er meer zakken worden aangeboden bij de inzameling huis-aan-huis. Vooralsnog wordt er geen grotere container op de parkeerplaats De Moestuin geplaatst, maar indien nodig dient de bestaande container ook vervangen te worden door een container met meer inhoud.

Alles bij elkaar zal het inzamelen en vermarkten van metalen en drankkartons een positief saldo opleveren tussen de € 1.500,- en € 2.500, -.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het budget voor het onderhoud (o.a. schilderwerkzaamheden) van de gemeentelijke gebouwen is de afgelopen jaren niet toereikend gebleken.

Voor het gemeentehuis, Torckschool en Molenschuur zijn er meerjarige inventarisaties die inzicht geven in de kosten voor onderhoudswerkzaamheden voor de komende tien jaar.

In de begroting 2015 zijn de budgetten daar reeds op aangepast.

Verkeersafwikkeling “Het Rhedens”

Uit een overleg tussen de provincie en directie van Het Rhedens is naar voren gekomen dat aanbevolen wordt om de Kleiberglaan te verbreden (profiel van de weg) om meer ruimte te verkrijgen voor de fietsers ten opzichte van de automobilisten. Dit omdat de huidige situatie, fietsenstalling bovenaan de Kleiberglaan en auto's op de parkeerplaats aan de zijde Ringallee, van kracht blijft.

Het eventueel verbreden van het wegprofiel (inclusief financiën) dient nader uitgewerkt te worden, indien de gemeente de aanbevelingen van de provincie overneemt.

Veiligheid

In het najaar wordt het inbraakpreventieplan door de gemeenteraad geëvalueerd. Mocht deze evaluatie financiële gevolgen hebben dan moet dit worden opgenomen in de begroting 2016.

Drank en Horecawet

Het budget betreffende de naleving van de Drank- en Horecawet dient verhoogd te worden naar € 4.000,- per jaar ten behoeve van extra controles op de naleving van de Drank- en Horecawet, met name ten aanzien van het verbod om te schenken aan minderjarigen (-18).

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 treedt de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen in werking. Gevolg hiervan is dat VPB moet worden betaald over activiteiten waarbij de overheid in concurrentie treedt met private ondernemingen. Verwacht wordt dat de gemeente Rozendaal geheel buiten de VPB-plicht kan worden gehouden met uitzondering van de grondexploitatie. Het maximale risico in de grondexploitatie is berekend op € 250.000.

Financiën

Kostendekkendheid leges

De meest voorkomende leges in Rozendaal betreffen: Bevolking en burgerlijke stand; Rijbewijzen en reisdocumenten; Huwelijken; Omgevingsvergunningen.

De leges die hiervoor geheven worden zijn niet kostendekkend. Het dekkingspercentage varieert per onderdeel en per jaar en bedraagt gemiddeld circa 40%. (2014 42%).

Bureau burgerzaken is belast met meerdere producten. Voor ieder product gelden verschillende regels en voorschriften die landelijk zijn voorgeschreven. Met de uitvoering en naleving daarvan is zeer veel tijd gemoeid. De daadwerkelijke tijd die nodig is voor het afgeven van bijvoorbeeld uitreksels burgerlijke stand, paspoorten, rijbewijzen, huwelijksaktes e.d. is beduidend minder dan de tijd die benodigd is om het totale systeem van burgerzaken aan alle wettelijke eisen te laten blijven voldoen. Dit is dan ook de reden waarom de geheven leges niet kostendekkend (kunnen) zijn.

Daarnaast gelden voor diverse producten, zoals uittreksel burgerlijke stand en paspoorten, door het rijk voorgeschreven maximum tarieven.

De tarieven voor de huwelijken worden gerelateerd aan die van de omliggende gemeenten, vooral om onszelf niet “uit de markt” te plaatsen. Een verhoging van de leges huwelijken lijkt daarom niet raadzaam.

Onder het product bouw- en woningtoezicht vallen alle omgevingsvergunningen (bouwvergunningen e.d.). De tarieven lopen in de pas met die van de buurgemeenten (m.n. Rheden). Deze zijn op dit moment niet kostendekkend vanwege het (geringe) aantal aanvragen en de hoogte van de ermee gemoeide bouwsommen. Vanaf 2015 e.v. zal door de verwachte aanvragen voor nieuwbouw dit wel het geval zijn.

Begroting

De begrotingen van de afgelopen jaren zijn altijd sluitend aangeboden. Hierbij is uitgegaan van de handhaving van de huidige tarieven, waarbij met name bij de OZB uitsluitend inflatiecorrectie werd toegepast.

Ondanks belangrijke kortingen op de algemene uitkering, welke volledig zijn opgevangen door bezuinigingen en besparingen, is er al jaren sprake van een overschot op de begroting. Als gevolg van de daling van de uitkering uit het gemeentefonds (voornamelijk in het sociaal domein) en het grotendeels wegvallen van de rente-inkomsten als gevolg van de invoering van de wet Hof, zal dit overschot de komende jaren naar verwachting teniet worden gedaan.
